

Załącznik do Uchwały Nr XIV/79/2015

Rady Gminy Dobrze z dnia 14 grudnia 2015 r.

**GMINNY PROGRAM
PROFILAKTYKI
I ROZWIĄZYWANIA
PROBLEMÓW
ALKOHOLOWYCH
ORAZ
PRZECIWDZIAŁANIA
NARKOMANII
NA 2016 r.**

WPROWADZENIE

Wiodącą rolę w polskim systemie rozwiązywania problemów alkoholowych odgrywają samorządy gmin, które na mocy ustawy z dnia 26 października 1982 r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi są odpowiedzialne za rozwiązywanie problemów alkoholowych w społecznościach lokalnych. Prowadzenie działań związanych z profilaktyką i rozwiązywaniem problemów alkoholowych na szczeblu gminnym oraz integracja społeczna osób uzależnionych od alkoholu odbywa się poprzez realizowanie zadań określonych w Gminnym Programie Profilaktyki Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii, który uchwalany jest corocznie. Celem niniejszego programu jest rozwiązywanie problemów uzależnień na terenie naszej gminy poprzez zmniejszenie rozmiarów tych problemów oraz zapobieganie powstawaniu nowych dzięki działaniom profilaktycznym skierowanym do ogółu społeczności lokalnej ze szczególnym uwzględnieniem dzieci i młodzieży. Celami szczegółowymi są między innymi następujące zadania:

- prowadzenie działalności profilaktycznej,
- udzielanie pomocy i wsparcia rodzinom osób dotkniętych uzależnieniem,
- zwiększanie dostępności terapeutycznej osobom uzależnionym,
- ograniczanie dostępności napojów alkoholowych i kontrola przestrzegania przepisów w zakresie ich sprzedaży.

Realizacja zadań określonych w niniejszym programie będzie odbywać się przy udziale wszystkich służb działających na terenie gminy i powiatu a zwłaszcza takich instytucji jak: Gminnego Ośrodka Kultury w Dobrem, Szkół Podstawowych w Dobrem, Krzywosądku i Byczynie, Komendy Powiatowej Policji w Radziejowie oraz placówek służby zdrowia i wymiaru sprawiedliwości.

Punktem wyjściowym każdego programu profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych jest diagnoza problemów i skala ich zagrożeń. Bez dobrej diagnozy nie można planować adekwatnych i skutecznych działań a tym samym osiągnąć zamierzonych celów. Dlatego przedstawiamy charakterystykę naszej gminy i skalę różnych problemów występujących w naszej społeczności.

Gmina Dobre położona jest w województwie kujawsko-pomorskim i należy do powiatu radziejowskiego. Gmina jest terenem typowo rolniczym o powierzchni 71 km², obejmującym 22 miejscowości, w których zamieszkuje łącznie 5.448 osób.

Liczbę mieszkańców w poszczególnych wsiach obrazuje tabela (stan na 03.12.2015r.)

Lp.	Miejscowość	Liczba mieszkańców
1.	Altana	56
2.	Bodzanowo	134
3.	Bodzanowo Drugie	103
4.	Borowo	48
5.	Bronisław	473
6.	Byczyna	210
7.	Byczyna Kolonia	91
8.	Czołpin	102
9.	Dęby	602
10.	Dobre	1828
11.	Dobre Kolonia	129
12.	Dobre Wieś	187
13.	Kłonowo	115
14.	Koszczały	108
15.	Krzywosądz	289
16.	Ludwikowo	27
17.	Morawy	91
18.	Narkowo	93
19.	Przysiek	387
20.	Smarglin	234
21.	Szczeblotowo	127
22.	Ułomie	66
	RAZEM	5.448

O rolniczym charakterze gminy decydują dobre klasy ziemi. Na naszym terenie jest około 640 indywidualnych gospodarstw rolnych. Na bazie istniejącego rolnictwa funkcjonują zakłady przemysłu rolno-spożywczego i przetwórczego, zakłady usługowe i handlowe oraz instytucje użytku publicznego. Pomimo, że dominującą gałęzią gospodarki naszej gminy jest stojące na wysokim poziomie rolnictwo to również działa około 185 firm należących do sektora prywatnego. Większość tych firm to jednostki handlowe i usługowe. Dominują małe, rodzinne, prywatne firmy. Brak jest dużych przedsiębiorstw, co powoduje, że niewiele osób bezrobotnych znajduje w nich zatrudnienie. Na koniec listopada 2015 r. w Powiatowym Urzędzie Pracy w Radziejowie z terenu gminy Dobre było zarejestrowanych ogółem 517 bezrobotnych, w tym 303 kobiety i 214 mężczyzn. Prawo do zasiłku dla bezrobotnych

miało 51 osób w tym 19 kobiet i 32 mężczyzn, a bez prawa do zasiłku dla bezrobotnych było 466 osób w tym 284 kobiety i 182 mężczyzn.

Z analizy danych Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Dobrem wynika, że z pomocy finansowej na przestrzeni ostatnich 6 lat skorzystało wiele osób i rodzin, ale z powodu alkoholizmu tylko kilkanaście. Fakt ten obrazuje poniższa tabela:

Rok	Rzeczywista liczba rodzin/osób objętych pomocą - ogółem	Rzeczywista liczba rodzin/osób objętych pomocą z powodu alkoholizmu
2010	276	19
2011	438	28
2012	415	20
2013	433	25
2014	253	27
2015	x	18

Alkoholu nadużywają zarówno kobiety jak i mężczyźni. Jednakże najczęściej problem ten dotyczy mężczyzn. Osoby dotknięte chorobą alkoholową rzadko decydują się na leczenie dobrowolne w specjalistycznych placówkach odwykowych. Rzadko też przyznają się, że mają problem, że są po prostu chore. Osobom uzależnionym pomagają najczęściej najbliżsi i to oni stanowią najważniejszą grupę nacisku na alkoholika. Osobom uzależnionym od alkoholu pomagają również pracownicy socjalni i funkcjonariusze Policji, a czasami znajomi lub inne instytucje. Liczbę wniosków złożonych do GKRPA w Dobrem w celu podjęcia działań zmierzających do skierowania osób nadużywających alkoholu na leczenie odwykowe przeciwalkoholowe przedstawia poniższa tabela:

Rok	Funkcjonariusze KPP Radziejów	Pracownicy socjalni	Członkowie rodzin inne osoby/ instytucje
2010	12	2	4
2011	12	2	4
2012	10	2	6
2013	15	1	4
2014	8	5	3
2015	5	2	4

Członkowie Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych przeprowadzają rozmowy z osobami nadużywającymi alkoholu i kierują tych, którzy nie są w stanie sami podjąć działań zmierzających do wyjścia z nałogu, na Oddział Terapii Uzależnień od Alkoholu w Radziejowie. W uzasadnionych przypadkach Komisja występuje z wnioskiem do Sądu Rejonowego w Radziejowie o zastosowanie leczenia przymusowego. Liczbę przeprowadzonych rozmów z osobami nadużywającymi alkoholu oraz osobami współuzależnionymi, a także liczbę wniosków skierowanych do Sądu przedstawia poniższa tabela:

ROK	LICZBA WNIOSKÓW SKIEROWANYCH DO SĄDU	LICZBA PRZEPROWADZONYCH ROZMÓW Z OSOBAMI UZALEŻNIONYMI ORAZ WSPÓLUZALEŻNIONYMI
2010	5	24
2011	7	30
2012	5	31
2013	6	26
2014	3	19
2015	10	17

W związku z szerzeniem się niekorzystnego zjawiska, jakim jest alkoholizm, w gminie obowiązuje uchwała dotycząca ograniczenia ilości punktów sprzedaży alkoholu i wydawania oraz cofania zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych. Na terenie gminy Dobre jest 20 punktów sprzedaży alkoholu.(stan na 03.12.2015r.). Na sprzedaż alkoholu do spożycia poza miejscem sprzedaży 15 i 5 do spożycia w miejscu sprzedaży na 5.448 mieszkańców (stan na 03.12.2015r.).

Z danych uzyskanych z Komendy Powiatowej Policji w Radziejowie wynika, że na terenie gminy Dobre w 2015 r. funkcjonariusze policji przeprowadzili łącznie 326 interwencji. Do wytrzeźwienia doprowadzono 12 osób. Szesnaście osób kierowało pojazdy w stanie nietrzeźwości. Z uzyskanych danych wynika również, że nie zatrzymano na naszym terenie osób nieletnich, które byłyby w stanie po spożyciu alkoholu.

Na terenie naszej gminy oprócz instytucji i różnego rodzaju firm prywatnych, znajdują się dwie Publiczne Szkoły Podstawowe – w Byczynie i Krzywosądku, Publiczne Przedszkole w Dobrem i Zespół Szkół w Dobrem mający w swych strukturach Publiczną Szkołę Podstawową w Dobrem i Publiczne Gimnazjum w Dobrem. Do w/w szkół i przedszkola uczęszcza łącznie 573 osoby. Pozostała młodzież kontynuuje naukę w szkołach zawodowych, technikach i liceach poza gminą. Z danych uzyskanych od wszystkich Szkół z terenu naszej gminy wynika, że w ostatnim okresie tj. w roku szkolnym 2014/2015 nie odnotowano przypadków nadużywania alkoholu, stosowania przemocy i zażywania narkotyków oraz innych środków odurzających przez uczniów.

Z uzyskanych danych wynika, że w szkołach poruszane są zagadnienia dotyczące w/w problematyki. W Publicznej Szkole Podstawowej w Byczynie w klasach I – III realizowany był program profilaktyczny „Nie pal przy mnie, proszę”. Brały w nim udział 23 osoby. W pogadance na temat szkodliwości picia uczestniczyło 14 rodziców. Uczniowie oglądali spektakl teatralny „Nałogom mówimy nie” i brali udział

w Festiwalu Małych Form Teatralnych o tematyce profilaktycznej. Dla rodziców, uczniów i nauczycieli zorganizowano spotkanie z przedstawicielami policji na temat szkodliwości działania substancji psychotropowych (dopalaczy). Ponadto w szkole nauczyciele realizują zadania wynikające z programu profilaktyki poprzez rozmowy, pogadanki, inscenizacje i projekcje filmów. W ten sposób przekazywana jest dzieciom wiedza na temat szkodliwości picia alkoholu, palenia papierosów i zażywania substancji odurzających.

W Zespole Szkół w Dobrem zagadnienia związane z przeciwdziałaniem uzależnieniom od alkoholu i narkotyków są poruszane w trakcie zajęć z wychowawcą i wychowania do życia w rodzinie. Szkoła bierze udział w dwóch programach antynikotynowych realizowanych w ramach współpracy z Sanepidem: „Nie pal przy mnie” wśród uczniów klas I – III szkoły podstawowej oraz „Znajdź właściwe rozwiązanie” wśród uczniów gimnazjum. Prowadzony jest również program prozdrowotny „Trzymaj formę” w klasach IV – VI szkoły podstawowej.

Ponadto w ostatnim roku szkolnym w ZS w Dobrem odbyły się spektakle profilaktyczne „Zaczarowany bagaż”, skierowany do uczniów szkoły podstawowej oraz „Układ zamknięty” dla uczniów gimnazjum. Spektakle w swojej tematyce nawiązywały do problemów uzależnień od alkoholu, nikotyny i ogólnodostępnych środków farmakologicznych.

Uzależnienie od alkoholu, narkotyków i innych substancji jest chorobą społeczną, której konsekwencji doświadczają członkowie rodzin osób uzależnionych oraz środowisko społeczne. Alkohol, szczególnie pity w nadmiarze, przyczynia się nie tylko do zwiększonej nadumieralności w młodych frakcjach wiekowych, ale jest również przyczyną wieloletniego obniżania się jakości (standardu) życia, co wyraża się zwiększoną chorobliwością, zawężeniem zainteresowań z monotematycznym (okoliczności związane z piciem alkoholu) spędzaniem wolnego czasu, konfliktami z bliższym i dalszym otoczeniem, a nierzadko i z prawem. Dlatego w 2016 r. będziemy kontynuować wcześniejsze działania i poszerzać je o nowe zadania wynikające

z bieżącej diagnozy i doświadczenia. Największy nacisk będziemy stawiać na edukację całej społeczności lokalnej a przede wszystkim profilaktykę dzieci i młodzieży, aby wchodząc w dorosłość odróżniała dobro od zła i potrafiła w każdej sytuacji dokonywać właściwych wyborów. Wyborów najkorzystniejszych dla nich samych a zwłaszcza ich zdrowia a niekiedy nawet życia.

ZASADY WYNAGRADZANIA CZŁONKÓW GMINNEJ KOMISJI ROZWIĄZYWANIA POBLEMÓW ALKOHOLOWYCH

1. Przewodniczącemu i Wiceprzewodniczącemu oraz członkom Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych zwanej dalej „Komisją” za wykonywaną pracę przysługuje wynagrodzenie w wysokości 190,00 zł brutto. Wynagrodzenie to przysługuje za każde posiedzenie Komisji, jeżeli członek Komisji uczestniczył w całym posiedzeniu, to znaczy od jego otwarcia aż do czasu zamknięcia.

Podstawą stwierdzenia obecności na posiedzeniu Komisji stanowi podpis członka Komisji złożony na liście w trakcie posiedzenia.

2. Wynagrodzenie, o którym mowa wyżej przysługuje również za udział w kontroli, co najmniej czterech punktów sprzedaży napojów alkoholowych, przeprowadzonej w jednym dniu. Podstawą do wypłaty wynagrodzenia stanowi podpis członka Komisji na liście obecności dołączonej do protokołu posiedzenia lub podpis na protokole z przeprowadzonej przez Komisję kontroli.
3. Koszty szkoleń, podróży służbowych i diet członków Komisji związanych z pełnieniem funkcji członka Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz wynagrodzeń za posiedzenia pokrywane są ze środków budżetu gminy przeznaczonych na realizację zadań własnych wynikających z ustawy o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi, określonych w niniejszym programie. Decyzję o skierowaniu na szkolenie podejmuje Kierownik Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Dobrem na wniosek Przewodniczącego lub Wiceprzewodniczącego Komisji.

HARMONOGRAM DZIAŁAŃ

NA 2016 r.

Zadania ujęte w Gminnym Programie Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii na 2016 r. będą finansowane ze środków pochodzących z opłat rocznych za zezwolenia na sprzedaż napojów alkoholowych.

Rodzaj zadania	Kwota wydatków w zł.
I. Zwiększenia dostępności pomocy terapeutycznej i rehabilitacyjnej dla osób uzależnionych od alkoholu 1) dofinansowanie szkoleń terapeutów odbywających się w ramach podnoszenia kwalifikacji zawodowych pracowników lecznictwa odwykowego, 2) dofinansowanie do remontu i wyposażenia pomieszczeń profesjonalnych placówek lecznictwa odwykowego w pomoce i sprzęt niezbędny do prowadzenia grupowych i indywidualnych zajęć terapeutycznych, 3) ponoszenie kosztów utrzymaniem Punktu Informacyjno – Konsultacyjnego oraz wynagrodzeniem dla osoby pracującej w w/w punkcie, 4) zakupienie sprzętu do Punktu Informacyjno - Konsultacyjnego (szaf, regałów, stołu, krzeseł, pamięci przenośnej USB itp.), 5) zakupienie materiałów biurowych na potrzeby Punktu Informacyjno - Konsultacyjnego w Dobrem, 6) dofinansowanie dodatkowych zajęć terapeutycznych dla pacjentów uzależnionych od alkoholu i członków ich rodzin oraz inne konsultacje, 7) ponoszenie kosztów związanych z wynagrodzeniem dla psychologa pracującego przy Punkcie Informacyjno – Konsultacyjnym dla osób uzależnionych i współuzależnionych w Dobrem udzielającego pomocy osobom potrzebującym takiego wsparcia.	4.576,00
II. Udzielania rodzinom, w których występują problemy alkoholowe, pomocy psychospołecznej i prawnej a w szczególności ochrony przed przemocą w rodzinie 1) podejmowanie w stosunku do osób, które w związku z nadużywaniem alkoholu powodują rozpad życia rodzinnego, demoralizację małoletnich, uchylają się od pracy oraz systematycznie zakłócają spokój lub porządek publiczny, czynności zmierzających do orzeczenia o zastosowaniu wobec nich obowiązku poddania się leczeniu odwykowemu, • przyjęcie zgłoszenia o przypadku wystąpienia nadużywania alkoholu, • wezwanie na rozmowę osoby, co, do której wpłynęło zgłoszenie i przeprowadzenie z nią rozmowy motywującej do podjęcia leczenia,	6.980,00

• skierowanie takiej osoby na badanie przez biegłych (psychologa i psychiatrę) w celu wydania opinii w przedmiocie uzależnienia od alkoholu i wskazania rodzaju zakładu leczniczego, • przygotowanie dokumentacji związanej z postępowaniem sądowym wraz z opinią wydaną przez biegłych, • złożenie wniosku o wszczęcie postępowania do Sądu Rejonowego właściwego według zamieszkania lub pobytu osoby, której postępowanie dotyczy i ponoszenie stosownych opłat, 2) ponoszenie kosztów związanych z wysyłaniem wniosków do Sądu o zastosowanie obowiązku poddania się leczeniu przez osoby uzależnione od alkoholu oraz ponoszenie kosztów za sporządzenie opinii przez biegłych 3) udzielanie informacji o możliwościach dalszego szukania pomocy i skierowanie członków rodziny do placówek oraz instytucji zajmujących się pomocą osobom współuzależnionym, 4) udzielanie pomocy w załatwianiu spraw urzędowych osobom uzależnionym i współuzależnionym. 5) współpracę z przedstawicielami wymiaru sprawiedliwości: kuratorami, sędziami, prokuratorami, pracownikami socjalnymi, policjantami i innymi osobami spotykającymi się w swojej pracy zawodowej z problematyką nadużywania alkoholu, 6) przeszkolenie członków Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych, policjantów, pracowników socjalnych i pedagogów w zakresie w/w zjawisk, 7) ułatwienie dostępu do informacji na temat choroby alkoholowej i narkomanii, poprzez zakupienie książek, ulotek, broszur, poradników itp. publikacji o tej tematyce.	200,00
III. Prowadzenia profilaktycznej działalności informacyjnej i edukacyjnej w zakresie rozwiązywania problemów alkoholowych i przeciwdziałania narkomani, w szczególności dla dzieci i młodzieży, w tym prowadzenie pozalekcyjnych zajęć sportowych, a także działań na rzecz dożywiania dzieci uczestniczących w pozalekcyjnych programach opiekuńczo – wychowawczych i socjoterapeutycznych 1) dofinansowanie lub sfinansowanie lokalnych imprez profilaktycznych zorganizowanych dla dzieci i młodzieży oraz społeczności lokalnej odbywających się bez udziału alkoholu, w szczególny sposób eksponujących ten fakt poprzez specjalny program lub zaproszonych gości (np. artystów, muzyków itp.) wspierających swym autorytetem bezalkoholowe przedsięwzięcia, 2) dofinansowanie lub sfinansowanie terapeutycznych i profilaktycznych imprez sportowych, festynów, konkursów, koncertów itp. oraz gazetek szkolnych dla dzieci i młodzieży, poświęconym zjawiskom, o których mowa w niniejszym programie, 3) dofinansowanie szkoleń nauczycieli w zakresie szeroko rozumianej profilaktycznej działalności informacyjno – edukacyjnej, 4) dofinansowanie lub sfinansowanie obozów, kolonii, wycieczek profilaktyczno – wypoczynkowych itp. dla dzieci i młodzieży z rodzin gdzie występuje ten problem oraz rodzin zagrożonych tym problemem 5) dofinansowanie do szkoleń przedstawicieli różnych zawodów stykających się w swojej pracy z problemami nadużywania alkoholu, narkomanii, 6) ponoszenie kosztów związanych z zakupem czasopism, broszur, literatury, materiałów biurowych niezbędnych do prowadzenia działalności informacyjnej i edukacyjnej a także kierowania osób na leczenie, 7) współdziałanie z rodziną, szkołą oraz różnymi instytucjami, które mogą mieć	23.000,00 200,00

wpływ na tworzenie właściwego środowiska dla życia w trzeźwości i wolności zwłaszcza poprzez formowanie właściwej oraz odpowiedzialnych postaw wobec alkoholu a także uwrażliwienie wspólnoty na zagrożenia alkoholowe i współodpowiedzialność każdego w tej sprawie, 8) sfinansowanie spektakli o tematyce alkoholowej i narkomanii, 9) prowadzenie pozalekcyjnych zajęć sportowych, 10) dożywianie dzieci i młodzieży uczestniczących w pozalekcyjnych programach opiekuńczo – wychowawczych i socjoterapeutycznych.	
IV. Wspomaganie działalności instytucji, stowarzyszeń i osób fizycznych, służącej rozwiązywaniu problemów alkoholowych 1) współdziałanie z organami wymiaru sprawiedliwości oraz organami ścigania w celu poprawy warunków bezpieczeństwa publicznego oraz zmniejszanie ilości przestępstw i wykroczeń popełnionych pod wpływem alkoholu, 2) wspomaganie materialne, edukacyjne i lokalowe dla podmiotów niepaństwowych zajmujących się statutowo rozwiązywaniem problemów o których mowa w niniejszym programie, 3) współpraca i wspieranie Grupy Wsparcia.	500,00
V. Podejmowania interwencji w związku z naruszeniem przepisów określonych w art. 13¹ i 15 ustawy 1) podejmowanie interwencji w stosunku do osób łamiących ustawowy zakaz reklamy alkoholu, włączanie się w kampanie edukacyjne mające na celu zapoznanie społeczeństwa z prawnymi regulacjami w zakresie problematyki alkoholowej, 2) podejmowanie działań interwencyjnych w stosunku do podmiotów handlujących alkoholem.	352,00
VI. Ponoszenie kosztów związanych z działalnością Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych 1) sfinansowanie szkoleń, porad, konferencji, kursów itp. spotkań poświęconych uzależnieniom, w których będą brały udział osoby powołane do GKRPA w Dobrem, 2) ponoszenie kosztów związanych z zakupem czasopism, materiałów biurowych, tonerów, druków itp. niezbędnych do wykonywania zadań określonych w ustawie o wychowaniu w trzeźwości oraz niniejszym programie przez tutejszą Komisję, 3) ponoszenie kosztów związanych z wypłacaniem wynagrodzenia członkom Komisji za posiedzenia a także ponoszenie kosztów związanych z wypłacaniem delegacji za udział w szkoleniach, naradach, konferencjach, kursach itp. spotkaniach dla wszystkich osób powołanych w skład Komisji.	24.592,00
Razem w tym: na przeciwdziałanie alkoholizmowi na przeciwdziałanie narkomanii	60.400,00 60.000,00 400,00